

Jaarverslag 2023

www.historischekring.nl

Het jaarverslag bevat een samenvatting van de organisatorische aspecten en een terugblik op de speciale activiteiten in 2023

Doelstelling Historische Kring/Samenstelling bestuur

De Historische Kring stelt zich ten doel zoveel mogelijk over de historie van Nederhorst den Berg en zijn inwoners te beschrijven, te documenteren en digitaal vast te leggen. Dit gebeurt onder leiding van het bestuur in 2023 bestaande uit:

Ton Kuijs - voorzitter
Ans Baar - secretaris
Jan van Wijk - penningmeester
Hans Stalenhoef - lid

Activiteiten bestuur

In 2023 heeft het bestuur 6 keer vergaderd. Naast het vergaderen en de gebruikelijke activiteiten, zoals het organiseren van lezingen en een excursie was de aandacht gericht op de viering van het 35-jarig jubileum. Gezien de grote belangstelling voor het jubileum, op 28 en 29 oktober, is alle moeite hiervoor beloond. Meer informatie over de viering volgt onder de kop: speciale activiteiten.

In memoriam

Eerst staan we een moment stil bij het overlijden van onze actieve leden:

Els van Damme, Tineke Griffioen, Eli Baar, Leen Houtop en Dick van Wichem. Deze leden waren, ieder op hun eigen wijze, nauw betrokken bij de activiteiten van de Historische Kring. Zij blijven dan ook in onze herinnering als leden met een speciale interesse voor de historie van het dorp.

Ledenaantal

De wens om tijdens het jubileum het 500^e lid te kunnen noteren is niet in vervulling gegaan. Met een ledenaantal van 490, moet het halen van deze mijlpaal in 2024 zeker mogelijk zijn.

Schenkeningen

In 2023 is de Kring weer verrast met een aantal zeer gevarieerde schenkingen. Deze zijn gedocumenteerd en vermeld in het tijdschrift Werinon.

Werkruimte/documentatiecentrum

In de werkruimte op de bovenverdieping van het Sociaal Cultureel Centrum aan de Blijklaan is het archief, foto's en diverse documentatie van de Historische Kring te vinden. Op donderdagavond van 20.00-21.30 uur kan men hier, met uitzondering van de vakantieperiodes, terecht voor het inwinnen van informatie, of om (foto) materiaal af te geven.

Overkoepelende activiteiten

De Historische Kring is aangesloten bij de stichting Tussen Vecht en Eem (TVE), een platform van historische kringen in de regio.

Traditiegetrouw vond er ook het jaarlijkse overleg plaats tussen de drie Historische Kringen van Wijdmeren. Zo waren de historische Kringen: In de Gloriosa en Loosdrecht 31 januari te gast in onze werkruimte. Onder andere is afgesproken dat de Kringen zich zullen beraden over mogelijke gezamenlijke activiteiten. Te denken valt hierbij aan Monumentendag. De volgende gezamenlijke bijeenkomst staat voor begin 2024 op het programma, bij de Historische Kring Loosdrecht.

Activiteiten van de werkgroepen

Voor het realiseren van de doelstellingen zijn werkgroepen ingesteld, waarin gezamenlijk activiteiten worden ontplooid, het betreft:

Automatisering

Franck van Zijl, met assistentie van Herman Schilder, houdt de systemen draaiende met de juiste software en updates. Waar nodig kan een beroep worden gedaan op een extern adviseur. Voor de automatisering wordt gezocht naar de nodige assistentie.

Archivering/documentatie

Corry Schoordijk, Karien Veerman, Herman van der Molen, Hans Stalenhoef en Jan van Wijk, zijn met zichtbaar resultaat, adequaat bezig met het inventariseren, rubriceren en indexereren van het archief en het documenteren van allerlei zaken. Ook houden zij de bibliotheek op orde en noteren de schenkingen.

Werkgroep Register

Hanne Cozijn en Cees Stalenhoef zijn enthousiast bezig met het veelomvattende werk om uit de uitgaven van Werinon een register samen te stellen op personen, zaken en afbeeldingen.

Foto-documentatie

Gerard Baar, Koen Hoetmer en Teus van de Kemp selecteren en digitaliseren het fotomateriaal en voorzien deze van teksten/namen. Ook handelen de heren verzoeken af over historische aspecten. Hierbij komt hun grote kennis van de plaatselijke historie, voor het achterhalen van namen en locaties zeer goed van pas.

Fotografie

Ton Keizer zorgt voor foto's van veranderingen in het dorp en van belangrijke gebeurtenissen.

Ledenadministratie

Aangezien de ledenadministratie is gekoppeld aan het nieuwe boekhoudsysteem, is het beheer van de ledenadministratie in handen van penningmeester Jan van Wijk.

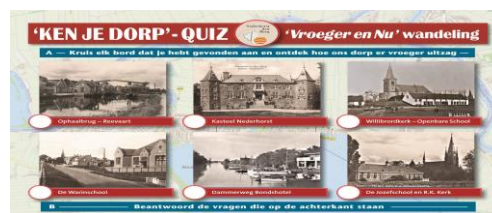
Online-Nieuwsbrief

De online-Nieuwsbrief, verzorgd door Coen Meerbeek, is, gezien het aantal lezers, een welkome aanvulling op de informatievoorziening.

Projecten voor de basisscholen

Om de belangstelling voor de historie van het dorp op te wekken bij de jeugd, organiseren de 'Oude' meesters: Herman van der Molen en Cees Stalenhoef jaarlijks projecten voor diverse groepen van de drie basisscholen in de gemeente.

In dit kader is, ter gelegenheid van het 35-jarig jubileum, op de drie basisscholen een 'ken je dorp quiz' flyer uitgedeeld. Hierop staan zes in het centrum geplaatste bordjes van de 'Vroeger en Nu' wandeling afgebeeld. De antwoorden op de vragen zijn hierop te vinden. Ondanks dat er met het inleveren een prijsje was te verdienen, viel de deelname tegen.

Tijdschrift Werinon

De redactie bestaande uit Gerard Baar, Theo Cozijn en Mark Hilberts is er weer in geslaagd om twee prachtige edities met gevarieerde verhalen en mooi vormgegeven uit te brengen. Gehoord de reacties worden de edities prima ontvangen. Gerard en Theo hebben aangegeven komend jaar te stoppen met hun werk voor het tijdschrift. Dit houdt in dat er nieuwe medewerkers moeten komen voor de eindredactie en de vormgeving.

Presentatie

Website

Marjolein Meerbeek zorgt voor het plaatsen van actuele informatie en foto's op de website. Inmiddels beschikken we over een site met een uitgebreide foto-collectie, alle uitgaven van het tijdschrift Werinon en informatie over de activiteiten. Regelmatig een bezoek brengen aan de site: www.historischekring.nl is dan ook een aanrader.

Doorlopende foto/film-show in hal Sociaal Cultureel Centrum (SCC)

De Televisie in de hal van het SCC is door de Historische Kring voorzien van een foto/film-show. Zo kunnen de bezoekers van het centrum doorlopend historische foto's en films bekijken.

Vitrine gemeentehuis

In de hal van het gemeentehuis van Wijdemeeren staan vitrinekasten voor het tentoonstellen van bijzondere spullen van de drie Historische Kringen in de gemeente. De inhoud van onze vitrine is recent gewisseld.

Promotie

18 juni - Zomerspektakel

Bij evenementen in het dorp is de Historische Kring zoveel mogelijk aanwezig. Zo stond de Kring met een kraam op de braderie van het Zomerspektakel. Naast een goede verkoop van boeken zijn er die dag ook nog een vijftal nieuwe leden genoteerd.

16 december - Kerstmarkt

De Historische kring was ook present op de kerstmarkt op het plein in het centrum. De kraam trok de nodige bezoekers, maar heeft helaas maar een paar nieuwe leden opgeleverd. De respons bleef beperkt tot de verkoop van wat ansichtkaarten en boeken.

Speciale activiteiten in 2023

3 maart - Jaarvergadering met lezing: 'Wonen in de tuin tussen Vecht en Eem'

De opkomst lag rond de 40 personen. Na een woord van welkom vroeg de voorzitter aandacht voor de ter vergadering uitgereikte stukken. Na een korte bespreking/toelichting werd ingestemd met de verslagen en de begroting voor 2023. Vervolgens werd ingestemd met de herbenoeming van voorzitter Ton Kuijs en de benoeming van Jan van Wijk als penningmeester. Daarna volgde de stand van zaken rond de projecten, met het accent op een nieuw project: de restauratie van de door de gezamenlijke Bergse wasserijen, aan de gemeente Nederhorst den Berg, geschonken plaquettes, gemaakt door plaatselijk kunstenaar mevrouw Nenna Ubink.

Het bestuur kreeg onder applaus waardering van de aanwezigen voor het geleverde werk.

Afscheid penningmeester Petra van 't Klooster

Petra heeft zich 7 jaar met veel verve ingezet als penningmeester. Als dank voor alle tijd en energie die zij heeft besteed aan de Historische Kring kreeg zij uit handen van de voorzitter een boeket bloemen en een cadeaubon.

Lezing door drs. Irmgard van Koningsbruggen

Na een korte pauze was het woord aan mevrouw Irmgard van Koningsbruggen, architectuurhistoricus en erfgoed-adviseur uit Hilversum.

Zij gaf ons met haar verhaal, opgeluisterd met mooi beeldmateriaal, op boeiende wijze inzicht in de cultuurhistorische waarden door de eeuwen heen. Voorbeelden hiervan zijn terug te vinden bij de voormalige buitenplaats Petersburg, de buitenplaatsen langs de Vecht en in 's-Graveland. Ook is dit terug te zien in de aanleg van parken in steden, zoals het Vondelpark. De kern van haar betoog draaide om de vraag: welke cultuurhistorische waarden willen we doorgeven aan ons nageslacht en welke zijn dat voor onze omgeving.

Dankzij haar enthousiaste verteltrant zijn we veel te weten gekomen over de cultuurhistorische waarden in onze woonomgeving. De bezoekers beloofde spreekster voor haar interessante uiteenzetting, met een luid applaus.

15 april - Bezoek aan het Van Brants Rus Hofje en het Luther Museum

Op die zaterdag togen een aantal leden van de Kring naar Amsterdam om op de Nieuwe Keizersgracht een bezoek af te leggen aan het Van Brants Rus hofje en het Luther Museum. Op de laatste locatie werden we in de kerkzaal (voormalige eetzaal) ontvangen met koffie en koek, waarna de helft onder leiding van de heer Donga, regent van het hofje, vertrok naar het hofje en de rest in het museum bleef voor een rondleiding aldaar door de museumdirecteur.

Het Luther Museum laat het verhaal zien van de ontwikkeling van een nieuwe geloofsgemeenschap met een eigen wijze van geloven en veel zorg voor elkaar. Dit komt ook tot uiting in het tentoongestelde.

De zorg voor en betrokkenheid bij haar gemeenteleden komt ook tot uiting in het initiatief van Van Brants om op diverse manieren de Lutherse Amsterdamse gemeenschap financieel te steunen. Deze Amsterdammer is rijk geworden van de handel op het Oostzeegebied en met name op Rusland. Zijn diplomatieke kwaliteiten brachten hem de vriendschap met de Russische Tsaar, Peter de Grote. In 1731 kocht hij een stuk grond met als doel een hofje stichten voor 'behoefte' vrouwen boven de 50 jaar. In 1733 is het hofje in gebruik genomen. In de tweede helft van de twintigste eeuw waren er geen gegadigden meer voor het hofje. Er ontstond leegstand, zodat in 1984 een begin gemaakt werd met het huisvesten van vrouwelijke studenten. Na wijziging van de statuten mochten er na 1986 ook mannelijke studenten wonen. De regentenkamer is in haar oude luister hersteld en bevat verschillende stukken van cultuurhistorische waarde. Geliefd is de stoel waarop Tsaar Peter de Grote heeft gezeten, bezoekende Russen willen hier allemaal op plaatsnemen. Voor de deelnemers aan de excursie een welbestede morgen aan de Nieuwe Keizersgracht in Amsterdam,

9 september - Open Monumentendag

In samenwerking met de Historische Kring stelde Stadsherstel Amsterdam (de huidige eigenaar van Kasteel en Landgoed Nederhorst) het kasteel en het park open voor het publiek. Het was een gezellige drukte in en rondom het kasteel, bijna 400 mensen hebben van de gelegenheid gebruikgemaakt en namen op deze zonnige dag een kijkje in het kasteel. Ook kon men genieten van een doorlopende dia- en filmvoorstelling met veel oude foto's van het dorp.

Op het kasteelterrein werd, vanuit een mooi aangeklede kraam, door mensen van de Historische Kring informatie verstrekt. Daarnaast waren er rondleidingen door het park rondom het kasteel. De muzikale aankleding werd verzorgd door Herman en Armand Schilder. Mede dankzij het werk van onze vrijwilligers en de fijne samenwerking met Stadsherstel Amsterdam kunnen we terugkijken op een bijzonder geslaagde dag.

12 september - Overdracht adoptie Vliegtuigmonument

Sinds de plechtige onthulling in 2019 van het Vliegtuigmonument aan de Randweg onderhouden de kinderen van de drie Bergse basisscholen dit monument van kunstenaar Joost Zwagerman.

Na een woord van welkom door Cees Stalenhoef, lazen Luca en Julia van groep 8 van de Jozefschool een gedicht voor. Namens de 7/8 groep van de Warinschool vertelde Susa over het monument en dichtte Iliana over 'Vechten tegen kwaad'. Noor en Lara van groep 7/8 van de Mr. Kremerschool hadden het over die vreselijke nacht in 1943 en de oorlogshelden. 4 Canadezen en één Engelsman. Herman van der Molen ging hierna in het kort in op de geschiedenis van het neergestorte vliegtuig.

Onder het toezien van Joost Zwagerman overhandigden Tobian en Vigo van de Mr. Kremerschool het schaalmodel van het monument, als teken van de adoptie, aan Suraya van de Warinschool.

Hierna werden bloemen aan de voet van het monument neergelegd en een minuut stilte gehouden.

28 en 29 oktober - viering 35-jarig jubileum

Het jubileum is onder grote belangstelling gevierd in de Bergplaats. Op zaterdag 28 oktober waren er rond de 100 genodigden en geïnteresseerden in het wel en wee van de Historische Kring aanwezig.

In zijn welkomstwoord memoreerde voorzitter Ton Kuijs wat er in 35 jaar zoal is gerealiseerd voor het behoud van de geschiedenis van het dorp. Met name: het Vliegtuigmonument, de foto-bordenroute, de (speciale) uitgaven van het periodiek Werinon, de diverse exposities en de vele lezingen en excursies.

Verhalenwedstrijd, met als thema: 'Wat is het verhaal van Nederhorst'

De verhalenwedstrijd in het kader van het jubileum is uitgeschreven voor volwassenen en kinderen. Jurylid Saskia Schinck, maakte, namens haar medejuryleden, Gerard Baar, Mark Hilberts en Herman Stuyver de prijswinnaars bekend. Zij begon met de verhalen van de kinderen. Er hadden er zeven

meegedaan, allemaal van de Warinschool. De verhalen zaten vol fantasie, van sciencefiction, horror tot aan riddergevechten. De jury kwam tot de volgende keuzes. Jocelyn won met haar mysterieuze verhaal 'De nieuwe revolutie' de 3^e prijs.

Iliana liet een of ander fantasiemonster haar school bezet houden. Zij kreeg de 2^e prijs.

Femke, de winnares van de 1^e prijs, had onder de titel 'Het mysterie van de capsule' in vlotte dialogen, een blijvend actueel onderwerp: pesten op school, op een originele manier aan de orde gesteld.

Dan de 10 inzendingen van de volwassenen. Veelal verhalen vol nostalgische herinneringen aan het opgroeien in het dorp. Uit alle verhalen spreekt een enorme liefde voor het dorp: een paradijs om op te groeien en te wonen.

De 3^e prijs was voor het duo Kees Hageman en Christine Vincquier. Kees vertelde en Christine heeft er voor hem een mooi persoonlijk verhaal van gemaakt. In 'Toen was het Koninginnedag' denkt Kees terug aan het feest op 30 april 1955.

De 2^e prijs gaat ook over Koninginnedag. In het verhaal 'Kermis in Nederhorst den Berg' beschrijft AnnaMarie ten Haken heel beeldend en vol humor hoe zij deze feestdag in de jaren '50 heeft beleefd.

De 1^e prijs ging naar Adri Oosterbroek. Zij schotelte haar lezers in een kort bestek allerlei beelden voor uit de vroegere omgeving van ons dorp, dat toen nog volop in ontwikkeling was. Met haar verhaal 'Opgroeien in Nederhorst den Berg', verdiende zij met algemene stemmen de hoofdprijs.

Lezing door professor Herman Pleij

Herman Pleij was uitgenodigd om de Kring een spiegel voor te houden over de waarde van een Historische Kring.

Pleij is een begenadigd spreker die op ongedwongen wijze ingewikkelde onderwerpen voor een breder publiek begrijpelijk over kan brengen.

Hij ondersteunde zijn betoog met allerlei grappige anekdotes en interessante wetenswaardigheden. Die hij dan afsloot met 'dat is weer een ander verhaal'.

Herman Pleij deed er alles aan om zijn gehoor enthousiast te maken voor het oppakken van de lokale

geschiedenis. Wel met de kanttekening dat onderzoek naar lokaal verleden nooit klaar is. Elke generatie stelt weer andere vragen, die door de eigen tijd ingegeven worden. Met zijn lezing wist spreker de bezoekers drie kwartier lang te boeien. Gehoord het applaus en de lovende reacties een geslaagd onderdeel van de jubileumviering.

Onthulling van twee gerestaureerde keramische tegeltableaus.

Vooruitlopend op de onthulling ging de voorzitter in op het leven van de maakster keramiek-kunstenares Nenna Ubink-Schelvis. Zij had haar atelier naast haar woning aan de Mauvelaan in het dorp. Zij mocht de tableaus ontwerpen en vervaardigen in opdracht van de gezamenlijke Bergse wasserijen, jarenlang de toonaangevende industrie in het dorp. De tableaus zijn in 1984 bij het verbouwen van het Bergse gemeentehuis in de raadzaal aangebracht.

De tableaux brengen de ontwikkeling van de wasserijindustrie in beeld, vanaf het handmatig wassen tot de volledig fabrieksmatige computergestuurde verwerking van schoon te wassen textiel. Bij de sloop van het gemeentehuis werden de tableaux compleet met de binnenmuur waarop ze bevestigd zijn, aan de Historische Kring geschonken. Het geheel heeft enkele jaren opgeslagen gelegen op de gemeentewerf. Met het 35-jarig bestaan in zicht, kwam het idee op om de restauratie ter hand te nemen. Eerst heeft Koen Hoetmer de tegels stuk voor stuk los geslepen van de bakstenen waaraan ze rotsvast met cement vastzaten. Daarna heeft keramiste Hanne Frederichs enkele kapotte tegels gerestaureerd. Vervolgens heeft Koen er een mooie lijst omheen gemaakt.

Na dit betoog nodigde spreker Desiree Ubink, nicht van Nenna, uit voor de onthulling van de tableaux. Desiree vond het een eer dat ze door de Kring was uitgenodigd om dit door haar tante ontworpen kunstwerk opnieuw in beeld te brengen. Hierna heeft ze samen met de wethouder van cultuur van de gemeente Wijdmeren: Ron de Haan, de gerestaureerde tableaux onthult. De zaal beloofde dit met een enthousiast applaus, want het resultaat was overweldigend. Het dorp heeft hiermee het kunstwerk van Nenna Ubink teruggekregen.

Applaus was er ook voor Tineke Hoetmer, een vriendin van Nenna, die in vitrines de van haar vriendin geërfde keramische kunst had tentoongesteld. Voor de getoonde kunstwerken was ruime belangstelling.

Op zondag 29 oktober namen nog een aantal mensen de gelegenheid te baat om de keramiek tentoonstelling in de Bergplaats te bezoeken.

Met een woord van dank en de oproep dat suggesties voor een mooie plek in het dorp voor het kunstwerk van harte welkom zijn, nodigde de voorzitter de bezoekers uit een toast uit te brengen op de Historische Kring.

1 oktober - Open Dag Sociaal Cultureel Centrum

Die dag stond tussen 13.00 en 17.00 uur de deur van onze werkruimte van het Sociaal Cultureel Centrum open voor het inwinnen van informatie over de geschiedenis van het dorp. Naast het doorlopend vertonen van historische foto's/films was er allerlei historisch materiaal, te koop.

28 november - Een informatieve avond met de actieve leden

Voor deze avond waren de meest actieve leden van de Historische Kring uitgenodigd om het afgelopen jaar te evalueren en plannen te smeden voor het komende jaar. Stilgestaan is bij de activiteiten in 2023. Verder is gesproken over de gang van zaken binnen de werkgroepen, die zich toespitste op de aanpak van de archivering en de automatisering. Duidelijk is dat er door alle medewerkers in goede harmonie veel werk wordt verzet.

Tot slot

Het bestuur kan, gezien de in dit verslag beschreven activiteiten, terugkijken op een succesvol 2023, met als hoogtepunt: de sfeervolle viering van het 35-jarig jubileum. Hieruit blijkt dat het de moeite waard blijft om de geschiedenis van het dorp levend te houden. Tot slot een woord van dank aan iedereen die op wat voor manier dan ook hieraan meewerkt.

